

මෙම පාඩමෙන් ඔබ මීට පෙර ඉගෙන ගෙන ඇති සිත් අසුන්වයට වෛතසික යෙදවීම ඒවා දැක්වෙන විදිය ඉගෙනගන්නේය. මෙය ඉගෙන ගැනීමේදී සිත සහ වෛතසික යනු එකක් නොව දෙකක් බව මතක තබාගන්න. එහෙත් ඒවා පහලවන විට එකටම පහලවී එකටම නැතිවන බව ද මතක තබාගන්න. මෙම සිත් සහ වෛතසික ධර්ම ‘තාම ධර්ම’ ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

අහේතුක සිත් - 18

අහේතුක අකුසල විපාක

- 1 උපෙක්ඛා සහගත වක්ඛු විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 2 උපෙක්ඛා සහගත සෝත විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 3 උපෙක්ඛා සහගත සාණ විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 4 උපෙක්ඛා සහගත පිටිභා විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 5 දුක්ඛ සහගත කාය විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 6 උපෙක්ඛා සහගත සම්පට්ඨිජන
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
 - චිතක්ඛ, විචාරය, අධිමොක්ඛ
- 7 උපෙක්ඛා සහගත සන්තිරණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
 - චිතක්ඛ, විචාරය, අධිමොක්ඛ

අහේතුක කුසල විපාක

- 1 උපෙක්ඛා සහගත වක්ඛු විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 2 උපෙක්ඛා සහගත සෝත විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 3 උපෙක්ඛා සහගත සාණ විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 4 උපෙක්ඛා සහගත පිටිභා විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 5 සුඛ සහගත කාය විඤ්ඤාණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
- 6 උපෙක්ඛා සහගත සම්පට්ඨිජන
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
 - චිතක්ඛ, විචාරය, අධිමොක්ඛ
- 7 සෝමනස්ස සහගත සන්තිරණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
 - චිතක්ඛ, විචාරය, අධිමොක්ඛ, ප්‍රීතිය,
- 8 උපෙක්ඛා සහගත සන්තිරණ
 - එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මනසිකාරය
 - චිතක්ඛ, විචාරය, අධිමොක්ඛ

එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, චේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මහසිකාරය
චිතක්ඛ, විචාරය, අධිමොක්ඛ, වීර්ය, ජන්දය
සද්ධා, සතිය, හිරි, ඔත්තප්ප, අලෝභ, අදෝස, තත්‍ර මජ්ඣන්තනා,
කාය පස්සද්ධි, චිත්ත පස්සද්ධි, කාය ලෙහනා, චිත්ත ලෙහනා,
කාය මුද්දනා, චිත්ත මුද්දනා, කාය කම්මඤ්ඤා, චිත්ත කම්මඤ්ඤා,
කාය පාගඤ්ඤා, චිත්ත පාගඤ්ඤා, කාය උජ්ජුකතා, චිත්ත උජ්ජුකතා,
කරුණා, මුද්දනා, පඤ්ඤා,

6 උපෙක්ඛා සහගත ඤාණ සම්පයුත්ත සංකාරික

එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, චේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මහසිකාරය
චිතක්ඛ, විචාරය, අධිමොක්ඛ, වීර්ය, ජන්දය
සද්ධා, සතිය, හිරි, ඔත්තප්ප, අලෝභ, අදෝස, තත්‍ර මජ්ඣන්තනා,
කාය පස්සද්ධි, චිත්ත පස්සද්ධි, කාය ලෙහනා, චිත්ත ලෙහනා,
කාය මුද්දනා, චිත්ත මුද්දනා, කාය කම්මඤ්ඤා, චිත්ත කම්මඤ්ඤා,
කාය පාගඤ්ඤා, චිත්ත පාගඤ්ඤා, කාය උජ්ජුකතා, චිත්ත උජ්ජුකතා,
කරුණා, මුද්දනා, පඤ්ඤා,

7 උපෙක්ඛා සහගත ඤාණ විප්පයුත්ත අසංකාරික

එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, චේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මහසිකාරය
චිතක්ඛ, විචාරය, අධිමොක්ඛ, වීර්ය, ජන්දය
සද්ධා, සතිය, හිරි, ඔත්තප්ප, අලෝභ, අදෝස, තත්‍ර මජ්ඣන්තනා,
කාය පස්සද්ධි, චිත්ත පස්සද්ධි, කාය ලෙහනා, චිත්ත ලෙහනා,
කාය මුද්දනා, චිත්ත මුද්දනා, කාය කම්මඤ්ඤා, චිත්ත කම්මඤ්ඤා,
කාය පාගඤ්ඤා, චිත්ත පාගඤ්ඤා, කාය උජ්ජුකතා, චිත්ත උජ්ජුකතා,
කරුණා, මුද්දනා,

8 උපෙක්ඛා සහගත ඤාණ විප්පයුත්ත සංකාරික

එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, චේතනාව, ඒකග්ගතා, පිටිතිඤ්ඤා, මහසිකාරය
චිතක්ඛ, විචාරය, අධිමොක්ඛ, වීර්ය, ජන්දය
සද්ධා, සතිය, හිරි, ඔත්තප්ප, අලෝභ, අදෝස, තත්‍ර මජ්ඣන්තනා,
කාය පස්සද්ධි, චිත්ත පස්සද්ධි, කාය ලෙහනා, චිත්ත ලෙහනා,
කාය මුද්දනා, චිත්ත මුද්දනා, කාය කම්මඤ්ඤා, චිත්ත කම්මඤ්ඤා,
කාය පාගඤ්ඤා, චිත්ත පාගඤ්ඤා, කාය උජ්ජුකතා, චිත්ත උජ්ජුකතා,
කරුණා, මුද්දනා,

එස්සය, වෙදනා, සඤ්ඤාව, වේතනාව, ජිකග්ගතා, පිච්චිඤ්ඤා, මනසිකාරය,
විතක්ක, විචාරය, අධිමොක්ඛ, ච්ඡය, ප්‍රිති, ජන්දය

මෝහය, අහිජ්ඣ, අනොත්තප්ප, උද්ධච්චය, ලෝභය, ද්වේශය, මානස,
දෝස, ඉස්සා, මච්ඡජය, කුක්කච්ච, ජිතය, විචිතිව්චාව,

සද්ධා, සති, හිරි, ඔත්තප්ප, අලෝභ, අදෝස, නත්‍ර මජ්ඣන්තනා,
කාය පස්සද්ධි, චිත්ත පස්සද්ධි, කාය ලොභා, චිත්ත ලොභා,
කාය මුද්දා, චිත්ත මුද්දා, කාය කම්මඤ්ඤා, චිත්ත කම්මඤ්ඤා,
කාය පාගුඤ්ඤා, චිත්ත පාගුඤ්ඤා, කාය උප්පුඤ්ඤා, චිත්ත උප්පුඤ්ඤා,
කරුණා, මුද්දා, පඤ්ඤා,